

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto valtiovarainministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n muuttamisesta sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta

Esitysluonnoksessa on kuvattu havainnollisesti ehdotettujen veromuutosten pääasiallisia taloudellisia vaikutuksia. Luonnoksessa esitetään laadullisia ja määrällisiä arvioita julkisen talouden vaikutuksista ja käsitellään yhteisöverokannan alentamisen mahdollisia vaikutuksia muun muassa investointeihin, kilpailukykyyn, yritysten käyttäytymiseen ja tulonjakoon. Arvioinnissa olisi hyvä tarkentaa vaikutusten kohdentumista käytettävissä olevien aineistojen perusteella sekä kuvata nykyistä tarkemmin arvioihin liittyviä oletuksia, epävarmuuksia ja julkisen talouden kokonaisvaikutuksen muodostumista. Lisäksi esityksessä tulisi kuvata tarkemmin kuntatalouteen kohdistuvia vaikutuksia.

Esitysluonnoksen keskeisimmät puutteet ja kehittämiskohteet

- Julkisen talouden kokonaisvaikutusta tulisi jäsentää nykyistä selvemmin paitsi yhteisöveropohjaan perustuvan itserahoitusasteen, myös muiden verolajien vaikutuskanavien ja arvioihin liittyvän epävarmuuden näkökulmasta.
- Esitysluonnosta tulisi täydentää käytettävissä olevien aineistojen perusteella kuvaamalla tarkemmin muutosten välittömien hyötyjen ja kustannusten kohdentumista eri yritys- ja kotitalousryhmiin, mukaan lukien tappioiden vähennysajan pidentämisen kohdentuminen eri yritysryhmiin.
- Kuntatalouteen kohdistuvia vaikutuksia tulisi kuvata vähintään suuntaa antavasti.
- Viranomaisvaikutuksia tulisi täydentää vähintään suuruusluokan arviolla kustannuksista, työmäärästä ja järjestelmämuutoksista. Uudistuksen vaikutusten seuranta tulisi määritellä tarkemmin.

1. Hallituksen esitysluonnoksen keskeinen sisältö

Tässä esitettävä kuvaus on suora lainaus esitysluonnoksen ”esityksen pääasiallinen sisältö” -jaksosta:

”Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia.

Yhteisöverokantaa alennettaisiin nykyisestä 20 prosentista 18 prosenttiin. Vastaavasti rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia muutettaisiin siten, että rajoitetusti verovelvollisen yhteisön saamiin osinkoihin, korkoihin ja rojalteihin sovellettava lähdeveroverokanta alennettaisiin 18 prosenttiin. Lisäksi rajoitetusti verovelvollisten verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotettavaan tuloon sovellettava yhteisöverokanta ehdotetaan alennettavaksi 18 prosenttiin. Elinkeinoyhtymien, yhteisöjen sekä muiden verovelvollisten kuin luonnollisten henkilöiden elinkeinotoiminnan tappion vähennysaikaa pidennettäisiin nykyisestä 10 vuodesta 25 vuoteen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2027 alusta. Yhteisöverokantaa koskevaa tuloverolain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa. Yhteisön ennakkoperinnässä lakia sovellettaisiin sen voimaantulosta lähtien. Tappioiden vähentämistä koskevaa tuloverolain muutosta sovellettaisiin verovuoden 2026 tai sitä myöhemmän verovuoden vahvistettuihin tappioihin. Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamista koskevana lain lähdeverotusta koskevaa muutosta sovellettaisiin lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen saatuun tuloon ja verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä toimitettavaa verotusta koskevaa muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa.”

2. Arvio hallituksen esitysluonnoksesta ja vaikutusarvioinneista

2.1 Yleiset huomiot

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksen taloudellisten vaikutusten arviointi on tiivis, mutta kattaa keskeiset vaikutusalueet. Luonnoksessa käsitellään muun muassa julkisen talouden vaikutuksia, yritysten investointikannustimia, kilpailukykyä, tulonjakoa, hallinnollista taakkaa ja viranomaisvaikutuksia. Myönteistä on myös, että esitysluonnoksessa arvioidaan vaikutuksia sekä laadullisesti että määrällisesti, hyödynnetään alan tutkimuskirjallisuutta ja kuvataan useita keskeisiä vaikutuskanavia.

Arviointineuvosto pitää hyvänä, että esitysluonnoksessa käsitellään vaihtoehtoisia yritysverotuksen keinoja talouskasvun ja investointien tukemiseksi. Päätöksenteon kannalta vaihtoehtojen arvioinnin

informatiivisuutta parantaisi, jos esitysluonnoksessa koottaisiin vielä tiiviisti yhteen, miten yritysverotuksen eri vaihtoehdot vertautuvat toisiinsa vaikutusten kohdentumisen, vaikutusten viiveiden, uusien investointien kannustinvaikutusten, hallinnollisten vaikutusten, verojärjestelmän neutraalisuuden ja arvioihin liittyvän epävarmuuden näkökulmasta. Vaihtoehtojen vertailussa olisi myös hyvä käsitellä tutkimusnäyttöä yhdenmukaisin perustein sekä tuoda huolellisemmin esiin tutkimusten kohdejoukot ja tulosten yleistettävyyden rajat. Vertailua voisi täydentää kuvaamalla tasapainoisemmin eri vaihtoehtoja koskevaa tutkimusnäyttöä ja arvioimalla sen soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin.¹

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa olisi hyödyllistä määritellä, miten uudistuksen tavoitteiden toteutumista ja keskeisiä vaikutuksia seurataan esimerkiksi investointien, yhteisöveropohjan kehityksen, tappioiden käytön ja kuntatalousvaikutusten osalta.

2.2 Taloudelliset vaikutukset

2.2.1 Vaikutukset kotitalouksien asemaan

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa tunnistetaan yhteisöverokannan alentamisen keskeiset kotitalouksiin välittyvät vaikutuskanavat. Esitysluonnoksessa käsitellään muun muassa mahdollisia vaikutuksia palkkoihin, työllisyyteen, osingonjakoon, omistajayrittäjien verotukseen, tulonmuuntoon ja tulonjakoon.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa esitettyä arviota tulonjakovaikutusten suunnasta voisi konkretisoida käytettävissä olevien veroaineistojen perusteella kuvaamalla esimerkiksi taulukkomuodossa, mihin tuloluokkiin osinko- ja pääomatuloja saavat kotitaloudet sekä omistajayrittäjät sijoittuvat. Tällainen kuvaileva tarkastelu ei korvaisi varsinaista vaikutusarviota yhteisöverokannan alentamisen tulonjakovaikutuksista, mutta se täsmentäisi, millä perusteella hyödyn arvioidaan kohdistuvan voimakkaammin suurituloisille.

2.2.2 Vaikutukset yrityksiin

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa arvioidaan yritysvaikutuksia olennaisista näkökulmista ja esitetään hyödyllisiä tietoja yhteisöveron maksajien yritys-köön ja toimialan mukaisesta jakautumisesta. Esitysluonnoksessa tunnistetaan myös useita yritysten käyttäytymisvaikutuksiin liittyviä tekijöitä, kuten rahoitusrajoitteet, kasvuvaihe ja investointien luonne. Arvioinnin informatiivisuutta voisi kuitenkin parantaa kokoamalla nykyistä selvemmin yhteen, mitä nämä tiedot kertovat verokannan alentamisen välittömän

¹ Ks. esimerkiksi Zwick, E. ja Mahon, J. (2017), "Tax Policy and Heterogeneous Investment Behavior", *American Economic Review* 107(1), 217–248, DOI: 10.1257/aer.20140855; Maffini, G., Xing, J. ja Devereux, M. P. (2019), "The Impact of Investment Incentives: Evidence from UK Corporation Tax Returns", *American Economic Journal: Economic Policy* 11(3), 361–389, DOI: 10.1257/pol.20170254; sekä Ohn, E. (2018), "The Effect of Corporate Taxation on Investment and Financial Policy: Evidence from the DPAD", *American Economic Journal: Economic Policy* 10(2), 272–301, DOI: 10.1257/pol.20150378.

hyödyn kohdentumisesta ja siitä, millaisissa yritysryhmissä käyttäytymisvaikutukset voivat tutkimustiedon perusteella olla todennäköisimpiä.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnosta olisi hyödyllistä täydentää kuvaamalla yritysten investointien tason ja rakenteen kehitystä Suomessa sekä vertaamalla sitä soveltuvin osin keskeisiin verrokkimaihin². Tämä auttaisi arvioimaan, missä määrin Suomen kasvun ongelmat liittyvät investointien kokonaismäärään, niiden kohdentumiseen tai investointien tuottavuuteen ja millä perusteella yleisen yhteisöverokannan alentamisen arvioidaan vastaavan tunnistettuun ongelmaan.

Arviointineuvosto katsoo, että vaikutusarvioinnissa olisi hyödyllistä tarkastella laadullisesti myös muiden maiden mahdollisia veropoliittisia reaktioita Suomen yhteisöverokannan alentamiseen³. Jos keskeiset kilpailijamaat alentaisivat omia verokantojaan, Suomen suhteellinen veroetu voisi jäädä arvioitua pienemmäksi tai lyhytaikaisemmaksi. Tällä voisi olla vaikutusta erityisesti yritysten sijoittautumista, ulkomaisia investointeja, voitonsiirtoa ja pitkän aikavälin itserahoitusastetta koskeviin arvioihin.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa tunnistetaan yhteisöverokannan alentamisen vaikutusten mahdollinen riippuvuus suhdannetilanteesta, mutta vaikutuksia ei arvioida tarkemmin nykyisen tai ennakoitun taloustilanteen näkökulmasta. Esitysluonnosta olisi hyödyllistä täydentää arviolla siitä, miten ehdotettu pysyvä yhteisöverokannan alennus suhteutuu Suomen talouden suhdannetilanteeseen ja yritysten investointinäkyymiin.

Arviointineuvosto pitää myönteisenä, että esitysluonnoksessa arvioidaan euromääräisesti vanhenevien tappioiden kokonaismäärää ja täsmennetään, että osa vanhenevista tappioista liittyy yrityksiin, jotka eivät myöhemmin muutu voitollisiksi. Esitysluonnoksessa kuvataan myös laadullisesti, millaisissa yritystilanteissa nykyinen 10 vuoden vähennysaika voi olla ongelmallinen. Arviointia olisi kuitenkin hyödyllistä täydentää vielä kuvauksella siitä, kuinka suurta yritysjoukkoa tappioiden vanheneminen koskee ja millaisille yrityksille vanhenevat tappiot tyypillisesti kohdistuvat esimerkiksi yritys-koon, toimialan ja iän mukaan.

2.2.3 Vaikutukset julkiseen talouteen

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa arvioidaan julkisen talouden vaikutuksia määrällisesti ja monilta osin informatiivisesti. Esitysluonnoksessa arvioidaan, että yhteisöverokannan alentaminen pienentäisi yhteisöveron tuottoa staattisesti noin 832 miljoonalla eurolla. Lisäksi rajoitetusti verovelvollisten yhteisöjen lähdeverotusta koskevien muutosten arvioidaan pienentävän lähdeveron tuottoa noin 2 miljoonalla eurolla. Tappioiden vähennysajan pidentämisen arvioidaan puolestaan pienentävän

² Vertailukelpoista tietoa yrityssektorin investointien tasosta ja rakenteesta on saatavissa esimerkiksi Eurostatin muiden kuin rahoitusalan yritysten sektoritilinpäädöstä sekä OECD:n kansantalouden tilinpidon sektori- ja omaisuuslajikohtaisista investointiaineistoista.

³ Ks. Devereux, M. P., Lockwood, B. ja Redoano, M. (2008), "Do Countries Compete over Corporate Tax Rates?", *Journal of Public Economics* 92(5–6), 1210–1235, DOI: 10.1016/j.jpubeco.2007.09.005.

yhteisöveron tuottoa pitkällä aikavälillä noin 100 miljoonalla eurolla vuosittain, mutta vaikutus alkaisi näkyä vasta vuodesta 2037 alkaen ja täysimääräisesti vuodesta 2051 alkaen.

Arviointineuvosto pitää myönteisenä, että esitysluonnoksessa esitetään vaihteluväli yhteisöverokannan alentamisen pitkän aikavälin itserahoitusasteelle sekä kuvataan arvioon liittyviä keskeisiä oletuksia ja epävarmuuksia.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa tulisi täsmentää, millä mekanismeilla ja edellytyksillä tilapäisen investointien kasvun arvioidaan nostavan pääomakantaa ja tuotantoa pysyvästi.

Arviointineuvosto katsoo, että julkisen talouden kokonaisvaikutusta olisi hyödyllistä jäsentää nykyistä selvemmin erottamalla toisistaan staattinen verotuottomenetyks, yhteisöveropohjan laajenemisen kautta syntyvät vaikutukset, muiden verolajien kautta syntyvät vaikutukset sekä julkisen talouden nettovaikutus eri aikaväleillä. Esitysluonnoksessa arvioitu itserahoitusaste kuvaa yhteisöveropohjan laajenemisen kautta syntyvää yhteisöverotuoton kasvua, eikä esitysluonnoksen määritelmän mukaan sisällä muiden verolajien tuottovaikutuksia. Julkisen talouden kokonaisvaikutuksen hahmottamiseksi esitysluonnoksessa olisi hyödyllistä koota rinnalle myös muiden veropohjien mahdolliset vaikutuskanavat ja arvioida niiden suuruusluokkaa siltä osin kuin se on käytettävissä olevan aineiston perusteella realistista. Muiden veropohjien vaikutuksia voitaisiin tarvittaessa kuvata skenaarioina tai laadullisesti, jos niiden määrällinen arviointi on liian epävarmaa.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa tulisi kuvata yhteisöverokannan alentamisen arvioitu bruttovaikutus kuntien yhteisöverotuottoihin. Esitysluonnoksessa todetaan, että hallitusohjelman mukaisesti veroperusteisiin tehtävien muutosten verotuottovaikutukset kompensoidaan kunnille ja että kompensatiosta annetaan erillinen hallituksen esitys. Jos kompensaaion toteuttamistavasta ei ole vielä päätetty, esitysluonnoksessa olisi hyödyllistä kuvata vähintään, millaisia vaikutuksia kompensaaion toteuttamistavalla voi olla kuntatalouteen, valtiontalouteen ja julkiseen talouteen kokonaisuutena.

2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

2.3.1 Vaikutukset viranomaisiin

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa tunnistetaan pääasialliset viranomaisvaikutukset. Esitysluonnoksessa kuvataan muun muassa Verohallinnon tietojärjestelmiin, tietojen säilyttämiseen, valvontaan, ohjeistukseen, koulutukseen, asiakasohjeisiin, tiedottamiseen sekä tappioiden vähennysajan pidentämisestä johtuviin poikkeuslupahakemuksiin kohdistuvia vaikutuksia. **Arviointineuvosto suosittaa kuitenkin**, että esitysluonnosta täydennetään vähintään suuruusluokan arviolla Verohallinnolle aiheutuvista kustannuksista, työmäärästä ja järjestelmämuutoksista sekä mahdollisista pysyvistä valvonta- ja neuvontavaikutuksista. Arviointia voisi lisäksi täydentää täsmentämällä, millaisia hallinnollisia kustannuksia tai järjestelmävaatimuksia tappioiden vähentämisen ajan pidentäminen aiheuttaa Verohallinnolle ja verovelvollisille sekä millä osin nämä vaikutukset eroaisivat rajoittamattomasta tappioiden vähennysajasta.

3. Lainsäädännön arviointineuvoston lausuma

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto on annettu hallituksen esityksen luonnoksesta laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n muuttamisesta sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta (hankenumero: VM083:00/2025), jonka valtiovarainministeriö toimitti arviointineuvoston käyttöön sähköpostitse 1.6.2026. Lausunto on julkinen.

Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitysluonnosta täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

Lainsäädännön arviointineuvosto on itsenäinen ja riippumaton toimielin, joka antaa lausuntoja hallituksen esitysluonnoksista ja niiden vaikutusarvioinneista. Se ei ota kantaa ehdotusten kannatettavuuteen tai poliittisiin ratkaisuihin. Lainsäädännön arviointineuvosto toimii valtioneuvoston kanslian yhteydessä.

Helsingissä 25. kesäkuuta 2026

Eeva-Liisa Inkeroinen

Lainsäädännön arviointineuvoston puheenjohtaja

Antti Moisio

Arviointineuvos, lainsäädännön arviointineuvoston sihteeri

Yhteystiedot:

Valtioneuvoston kanslia
PL 23, 00023 Valtioneuvosto
vnk.fi
p. 0295 16001

Liite 1 Arviointineuvoston käyttämät standardilausumat

5. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää kiitettävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvostolla on vain vähäisiä lisäsehdotuksia hallituksen esitysluonnokseen.

4. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitysluonnosta täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

3. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa tyydyttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Arviointineuvosto suosittelee, että esitysluonnosta korjataan neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

2. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa välttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Hallituksen esitysluonnoksessa on olennaisia puutteita ja esitysluonnosta tulee korjata neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

1. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Hallituksen esitysluonnoksen pohjalta ei pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä, eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Ilman puutteellisuuksien korjaamista on vakavasti harkittava, voiko hallituksen esityksen antaa eduskunnan käsiteltäväksi.*

* Viimeinen virke jätetään pois niissä tilanteissa, kun esitystä ei käytännössä voida vetää pois.